

Америчка дипломатија је све површнија, а и даље бахата и оваква комбинација у суштини ствара више изазова за глобалну стабилност него један Асанж

Реакције америчке администрације поводом „Викиликс” скандала потврђују оно што и сви документи Стејт департмента у суштини и говоре, а то је да је Америка суперсила која је у фази дефанзиве, некомпетентности, па чак и параноје. Реакције врха америчке администрације и Конгреса су комбинација беса, стида и жеље за осветом, чак можда и за крвном осветом. Тако да амерички конгресмени, неименовани представници администрације, па чак и понеки „патриотски” професори, директно говоре о потреби да неко изврши атентат на оснивача „Викиликса” Џулијана Асанжа. У међувремену, напади на веб-сајт „Викиликса” и отказивање сарадње од интернет-фирми Амазон и ПејПал у великој мери прелазе у сферу освете која заиста све више личи на сајбер тероризам према којем је америчка администрација била најкритичнија када су били у питању напади на интернет-сајтове у Естонији и Грузији, почињене из Русије, или када су у питању блокаде приступа сајтовима од стране влада у Кини, Пакистану и Саудијској Арабији.

Једноставно, реакције америчких власти уносе још већу дозу несигурности и опасности у целу причу у вези с најновијим „Викиликс” скандалом. Амерички политичари, дипломате и државни службеници у својој жестокој реакцији само помажу „Викиликсу” да привуче пажњу светске јавности и од ње праве жртву. Тако да и у овом контексту америчка дипломатија није ништа научила током деценија борби и контаката са аутократским режимима тј. није научила да репресивне мере против медија, дисидената и критичара само продубљују незадовољство и граде још већи отпор према режиму који се брани помоћу силе и стварањем страха.

Тешко је разумети који је интерес Америке да се борба са „Викиликсом” претвори у борбу за демократска и грађанска права, а још мање је логично да Америка оваквим понашањем угрози слободу информисања која је темељ Интернета. Иронија је у томе да је Интернет већином амерички производ који је у великој мери променио свет, с тим што је радикално убрзао комуникацију и размену информација, а сада Вашингтон сам постаје највећа претња овој технологији. Ако би америчка администрација успела да добије подршку других држава и у сопственој јавности за ускраћивање права приступа информацијама преко Интернета, то би било у складу са ускраћивањем генералних грађанских слобода и права после 11. септембра преко „Патриотског закона“ („Patriot Act”) и такође имало би велике последице за уставна права америчких грађана.

Први корак према овако радикалној мери предузет је пре неколико дана, кад је америчка влада забранила државним функционерима и запосленима отварање и прегледање докумената пренесених преко „Викиликса”. Тешко је поверовати да ова забрана може уопште да се примени, ако знамо да ти људи имају барем по један рачунар код куће, па ако ништа друго чланови њихових породица сигурно могу да дођу до тих докумената. А да не говоримо о томе да када би се ова забрана потпуно испоштовала да би онда сви ови људи морали да престану да читају новине и гледају телевизију.

Да је ово само почетак борбе за Интернет говори и то да су америчке власти покренуле жестоку пи-ар кампању да убеди сопствену (па и светску) јавност да је господин Асанж један од највећих џелата и највећих претњи Америци, миру, па чак и глобалном политичком и економском поретку, док истовремено настоје да објављене документе прикажу у једном позитивном „спину”, као доказ успеха америчке спољне политике. Зато сад и пријатељи америчке спољне политике, попут Роџера Коена у „Њујорк тајмсу”, или Тимоти Гартон Еш у разним лондонским медијима, колико год хвалили „квалитет” америчке дипломатије, не могу да убеди ни америчку ни светску јавност да они трачеви, полтронске и плитке анализе које су представљене у већини комуникација Стејт департмента и амбасада, у суштини чине Америку великом и неприкосновеном суперсилом, а њену спољну политику успешном.

Објављени документи говоре о нечем сасвим другом – о томе да дипломатија САД у суштини активно учествује у стварању једне лажне и паралелне реалности у којој је Америка и даље самоуверена суперсила, најбоља у свему, а да су сви остали љубоморни патуљци који говоре једно а раде нешто сасвим друго, често на штету Вашингтона. Није зато ни чудо што се амерички политичари и државници налазе у једној колективној параноји и конфузији. Зато се и троши толико енергије да би Џулијана Асанжа приказали као опасност попут Осаме бин Ладена. Све би ово можда и било убедљивије да у америчкој и светској јавности није постојало мишљење да америчка спољна политика срља из неуспеха у неуспех и да је у последње време њена дипломатија све површнија, а и даље бахата и да оваква комбинација у суштини ствара више изазова за глобалну стабилност него један Асанж и његов „Викиликс”.

(Политика)